

El moment econòmic

de les Illes Balears

desembre 2023

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	2022 (e)				2023 (a)		
	I	II	III	IV	I	II	III
Illes Balears	10,2	27,9	14,1	5,5	6,5	4,8	2,9
Mallorca	11,1	30,7	15,8	5,9	6,9	5,0	2,8
Menorca	2,2	14,0	6,9	3,2	4,5	2,1	2,5
Pitiüses	9,8	23,6	10,3	3,9	4,8	4,8	3,6

a: avanç e: estimació

Font: elaboració pròpia

El creixement de les Illes Balears en el tercer trimestre de 2023 arriba al 2,9% interanual. Malgrat totes les illes suavitzen els increments, el dinamisme es troba en qualsevol cas per damunt de la mitjana espanyola. El sector serveis, impulsat per l'activitat turística, presenta els resultats més positius, mentre que la indústria continua registrant caigudes. El mercat laboral reflecteix l'allargament de la temporada turística. Finalment, la inflació afluixa les pujades a l'octubre.

L'economia **mundial** continua enfrontant-se als reptes de la inflació persistent i a l'impacte de les condicions financeres més restrictives. Segons l'OCDE, el creixement del PIB del 2023 (2,9%) serà més fort del que s'esperava fins ara, però la moderació en què ha entrat dur la previsió per al 2024 al 2,7%. La previsió per al 2025 se situa en el 3,0%. Als EUA, el consum privat i la inversió es moderaran com a resposta a les condicions monetàries més restrictives i es preveu que el PIB real creixi un 2,4% el 2023, un 1,5% el 2024 i un 1,7% el 2025. Quant a la Xina, el creixement econòmic s'anirà afeblint entre 2023 i 2025 (5,2%, 4,7% i 4,2% respectivament). Al Japó, la variació del PIB es mantindrà entre un i dos punts percentuals. El preu del petroli Brent retrocedeix a principi de desembre i se situa per davall dels 80 \$/barril.

Al **Regne Unit** la despesa privada substituirà el consum i la inversió del govern com a principal motor del creixement, ajudada per la reducció de les pressions dels preus. Això farà que el creixement del 2023 i 2024 romangui per davall de l'1,0% i no serà fins al 2025 quan se superi aquest llindar, segons l'OCDE.

El creixement del PIB de la **zona euro** s'alentirà fins al 0,6% el 2023 abans d'enfortir-se gradualment fins al 0,9% el 2024 i l'1,5% el 2025, de conformitat amb l'OCDE. Cal tenir en compte que el creixement interanual del tercer trimestre fou nul i l'intertrimestral caigué una dècima. Alemanya té una taxa de variació de PIB d'un -0,4% en el tercer trimestre en comparació amb el mateix període de 2022, cosa que deixa la previsió per al 2023 en un -0,1%, que torna positiva per al 2024 (0,6%) i 2025 (1,2%). França i Itàlia, amb un 0,6% i un

El moment econòmic de les Illes Balears

0,1% de taxa interanual en el tercer trimestre respectivament, tenen previsions similars per al 2024 (0,8% i 0,7%) i el 2025 (1,2% en ambdós casos).

Espanya presenta un dels avanços de PIB més alts de la Unió Europea en el tercer trimestre de 2023 (1,8% interanual i un 0,3% intertrimestral). Des de la perspectiva de la demanda, la despesa en consum final augmenta un 1,6% interanual i la formació bruta de capital ho fa un 1,9%. Els principals sectors econòmics presenten taxes positives, que oscil·len entre el 2,7 % de l'agricultura, la ramaderia i la pesca fins al 0,5% de la indústria.

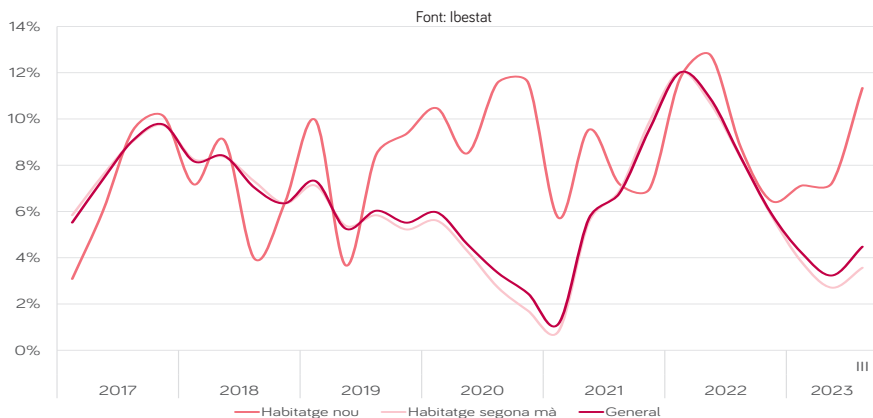
En el tercer trimestre del 2023, l'economia de les **Illes Balears** puja un 2,9% en termes interanuals. Mallorca i les Pitiüses continuen mostrant el major dinamisme amb creixements d'aproximadament tres punts, mentre Menorca es manté en el 2,5%.

L'allargament de la temporada turística durant el mes de novembre incideix en les bones xifres del mercat de **treball** de les Illes Balears. D'aquesta manera, l'afiliació mitjana s'ha situat en 492.981 afiliacions en el mes de novembre, un 3,3 % per sobre de la xifra del 2022. Es tracta d'un nou rècord històric d'afiliació en un mes de novembre. S'encadenen vint-i-cinc mesos consecutius amb màxims històrics d'ocupació. En el conjunt nacional es dona

també un increment de l'afiliació, en aquest cas del 2,6%. D'altra banda, el mes de novembre tanca amb 32.942 persones en situació d'atur, el que suposa una caiguda interanual del -9,7%. Es tracta de la xifra més baixa d'atur en un mes de novembre de tota la sèrie històrica. L'atur cau a totes les illes, excepte a Formentera (36,7%), i sobretot a Mallorca (-10,1%), seguida de Menorca (-9,3%) i Eivissa (-8,3%). En el conjunt d'Espanya, l'atur mostra un descens interanual del -5,1%. Finalment, es registren 24.416 nous contractes en el mes de novembre, dels quals el 67,0% han estat indefinits, per sobre de la mitjana nacional (41,5%). De fet, les Illes Balears és la comunitat autònoma amb el major percentatge de contractació indefinida.

En el tercer trimestre el VAB de la **indústria i l'energia** cau un -2,0% respecte del mateix trimestre de 2022. La producció industrial a l'octubre, després de quatre mesos en negatiu, remunta tant a les Illes com a Espanya, amb variacions interanuals de l'índex del 6,4% i 0,9%, respectivament. Per altra part, els preus industrials al mes d'octubre continuen a la baixa (un -15,8% a les Illes Balears i un -7,8% a Espanya) a causa de l'abaratiment, si bé cada cop més atenuat, dels preus de l'energia (un -24,8% a les Illes). Al mateix mes, la demanda elèctrica interromp la tendència dels mesos precedents i en el conjunt de l'arxipèlag s'incrementa un 6,1% en relació amb l'octubre de 2022. Altrament, les relacions

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DEL PREU DE L'HABITATGE A ILLES BALEARS

comercials amb l'exterior, malgrat el repunt de les exportacions observat el setembre (6,1%), decauen sensiblement al llarg de 2023. Les exportacions acumulades (1.861,0 M€) davallen un -9,2% respecte de 2022 i les importacions (1.448,0 M€) gairebé un -16,0%. Amb tot, les vendes de la indústria manufacturera de gener a setembre, que representen quasi el 85,0% del total, augmenten un 6,7% interanual. Finalment, amb dades relatives al mes de novembre, el sector de la indústria i l'energia a les Illes té de mitjana 29.673 treballadors afiliats a la Seguretat Social que representen, en termes interanuals, un increment d'un 2,2%.

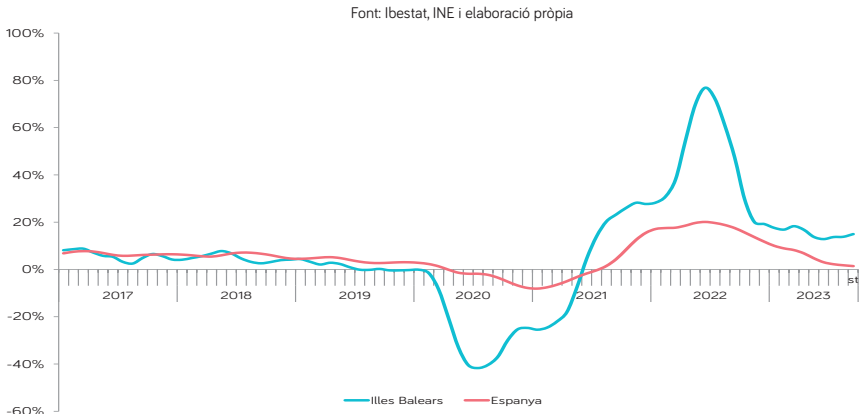
El VAB de la **construcció** es modera i en el tercer trimestre registra un 0,9% interanual. A banda, l'evolució d'alguns dels indicadors sectorials continuen a la baixa. El nombre de projectes d'obra visats d'habitatges al mes d'agost a l'arxipèlag (118) es desaccelera encara més i la taxa interanual se situa en un -28,5%. Al setembre, el nombre de certificats de final d'obra d'habitatges (116) cau un -58,1% en termes interanuals. D'altra banda, de gener a setembre, l'import de la licitació oficial duta a terme per les diferents administracions al territori de les Illes Balears (297,8 M€) experimenta una davallada d'un -5,6% respecte del mateix període de 2022. Quant al mercat immobiliari, es mantenen a la baixa les compravendes d'habitatges en el conjunt

de l'arxipèlag i, al setembre, el nombre de transaccions (1.081) cau un -27,2% interanual, en un context en què el preu de l'habitatge continua a l'alça tal com es pot apreciar en el gràfic 1. Altrament, l'afiliació a la Seguretat Social en el sector continua en nivells prou alts, amb 61.085 persones inscrites de mitjana al mes de novembre i un creixement interanual del 3,6%.

El VAB del sector **serveis** en el tercer trimestre augmenta en termes reals un 3,2%. Paral·lelament, l'índex de volum de negoci [vegeu el gràfic 2] de les empreses del sector a les Illes Balears presenta al setembre un increment interanual d'un 12,5%, mentre a Espanya es manté en valors negatius (-0,5%). Així mateix, l'índex d'ocupació apuja un 6,5% interanual, molt per sobre de la taxa espanyola (1,9%). D'altra banda, la mitjana de l'afiliació a la Seguretat Social del mes de novembre és de 385.109 persones inscrites, fet que suposa una pujada d'un 3,5% interanual.

El volum de vendes del **comerç** al detall a les Illes Balears del mes d'octubre es manté a l'alça i l'índex de referència del sector repeteix una taxa interanual d'un 8,8% (4,5% a Espanya). La variació de l'índex d'ocupació de les Illescedeix 1,6 p. p. i se situa en un 3,2% mentre que a Espanya queda en un 1,5%.

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA-CICLE DE LA XIFRA DE NEGOCIS DE L'IASS

El moment econòmic de les Illes Balears

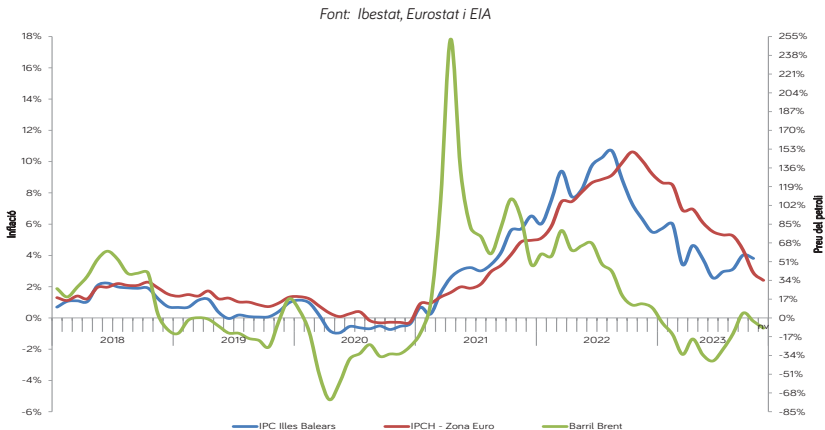
Pel que fa al **turisme**, Espanya ha rebut al mes d'octubre 8,2 milions de turistes estrangers, el 18,0% dels quals a Illes Balears, la qual queda com la segona la comunitat autònoma amb el pes més alt. L'arxipèlag ha acollit el mes d'octubre 1,7 milions de turistes totals, un increment del 6,2% interanual. D'altra banda, la despesa turística també marca xifres rècord, amb 1.876,8 milions d'euros al mes d'octubre (una taxa anual acumulada del 14,8%). La despesa mitjana per persona i dia ha estat al mes d'octubre de 167,4 euros (increment del 8,2%). Quant l'ocupació hotelera, el percentatge mitjà de la planta oberta sobre l'existent a les illes va ser, al mes d'octubre, del 81,2%, amb un 65,7% de grau d'ocupació, ambdues variables per damunt de les assolides l'any passat. Els viatgers allotjats a hotels a les Illes Balears augmenten el mes d'octubre en termes interanuals un 10,1%, davant del 6,9% que assoleix l'Estat en conjunt i sols per darrera d'Andalusia, amb un 11,6%. En relació amb les pernoctacions, l'arxipèlag mostra la variació interanual més alta (14,1%), força per sobre del nivell nacional (8,7%).

A l'apartat del **transport**, en el mes d'octubre, el nombre de passatgers arribats als tres aeroports de les Illes Balears (2.071,5 milers) augmenta un 7,2% respecte al mes d'octubre de 2022. L'aeroport d'Eivissa registra una

variació interanual del 10,8%, 7,3% el de Palma i el de Maó apunta un descens del -1,3%. Del total de passatgers aeris a l'octubre d'enguany, els procedents del territori espanyol representen un 27,6% sobre el total, i els segueixen els arribats d'Alemanya (26,7%) i del Regne Unit (19,6%). La variació interanual del mes d'octubre dels viatgers procedents de l'estranger, en el seu conjunt, és del 8,3%, i la dels procedents d'Espanya del 4,6%. Al mes d'octubre el nombre de passatgers arribats en línia regular als ports de competència estatal de les Illes Balears (605,6 milers) apuja un 13,8% respecte a l'octubre de l'any passat. Tots els ports pugen de forma interanual, destacant especialment Maó, que arriba al 36,1%. Pel que fa als creueristes, 352,6 milers han estat rebuts als ports d'Eivissa, Maó i Palma, 65,8 milers més que l'octubre de l'any passat, o sigui un increment del 22,9%, destacant l'augment del port d'Eivissa amb, una variació interanual del 70,7%. Finalment, el mes d'octubre l'entrada de mercaderies als ports de l'arxipèlag augmenta un 3,7% respecte al mateix mes de 2022.

La **inflació** afluixa lleugerament a les Illes Balears. Al mes d'octubre, com es pot observar en el gràfic 3, la taxa de variació interanual de l'IPC registra a l'arxipèlag una pujada del 3,8% mentre que a Espanya es manté en el 3,5%. La pujada de l'indicador és atribuïble sobretot

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ INTERANUAL DEL PREU DEL PETROLI I DE LA INFLACIÓ

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya			Illes Balears					
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any		Darrera	% Var
Inflació (IPC)	Novembre	6,8%	3,2%	-	Octubre	7,3%	3,8%	-	INE
Taxa d'activitat	3r Trim	58,9%	59,4%	-	3r Trim	66,8%	67,2%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Novembre	20.283,6	20.806,1	2,6%	Novembre	477,4	493,0	3,3%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Octubre	2.462,5	2.683,9	9,0%	Octubre	116,7	129,3	10,8%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Nov ¹	12,4%	11,6%	-	Nov ¹	7,1%	6,3%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	3r Trim	-26,9%	2,7%	-	3r Trim	8,7%	-0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	10899	10714	-1,7%	Novembre	81	82	1,1%	MEYSS-OTIB
Gasoil B (tones)	Setembre	390517	283427	-27,4%	Setembre	5.699	4.209	-26,1%	Cores
Indústria i energia									
VAB, creixement	3r Trim	3,2%	0,5%	-	3r Trim	1,3%	-2,0%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	2.342,6	2.382,1	1,7%	Novembre	29,0	29,7	2,2%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Octubre	18.102	18.431	1,8%	Octubre	528,0	520,1	-1,5%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Setembre	3,6%	-4,1%	-	Setembre	12,2%	-13,5%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	3r Trim	4,7%	1,0%	-	3r Trim	6,2%	0,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	1.363,4	1.400,0	2,7%	Novembre	59,0	61,1	3,6%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Setembre	12.948	10.978	-15,2%	Setembre	703	472	-32,9%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Setembre	1529,1	1370,0	-10,4%	Setembre	43,5	25,4	-41,7%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	3r Trim	7,6%	2,4%	-	3r Trim	14,9%	3,2%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Novembre	15.487,8	15.952,5	3,0%	Novembre	381,3	394,1	3,3%	MEYSS-OTIB
Vendes al detall (var. interanual%)	Octubre	1,5%	4,5%	-	Octubre	6,6%	8,8%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Octubre	23.982,3	26.616,1	11,0%	Octubre	4.177,5	4.478,1	7,2%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Octubre	1.791,8	1.957,7	9,3%	Octubre	532,1	605,6	13,8%	Puertos del Estado
Passatgers en creuers turístics (m.)	Octubre	1.232,6	1.526,9	23,9%	Octubre	286,8	352,6	22,9%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Octubre	8.311,2	10.307,8	24,0%	Octubre	1.490,4	1.742,0	16,9%	EGATUR-INE
Pernotacions hoteleres (m.)	Octubre	29.865,9	32.475,3	8,7%	Octubre	5.604,5	6.396,0	14,1%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS

m.: milers

a la influència a l'alça del grup d'habitatge (0,883 punts percentuals). A banda d'això, els grups de consum amb pujades més intenses continuen essent els d'aliments i begudes no alcohòliques (9,5%) i begudes alcohòliques i tabac (7,6%). Únicament queda en negatiu, un cop més, el grup d'habitatge, aigua, electricitat i gas (-5,6%). D'altra banda, la inflació subjacent es desaccelera de forma més notòria tant a Espanya com, sobretot, a les Illes i la taxa interanual queda, respectivament, en un 5,2%

i un 5,4%. Igualment, la inflació a la zona euro registra una forta davallada —cedeix 1,4 p. p. respecte del setembre— i queda en un 2,9% interanual. Finalment, d'acord amb l'estimació dels respectius indicadors avançats del mes d'octubre, la inflació baixa fins al 3,2% a Espanya i al 2,4% a la zona de l'euro.

Data de tancament: 10 de desembre de 2023

